

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Клінічна ветеринарна токсикологія»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність «211 Ветеринарна медицина»
Освітня програма «Ветеринарна медицина»
Рік навчання 5, семестр 10
Форма здобуття вищої освіти денна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Духницький Володимир Богданович д. вет. наук, професор

dukhnyskyi_vb@nubip.edu.ua

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Програму вивчення дисципліни «Клінічна ветеринарна токсикологія» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців ОС Магістр напрямку «Ветеринарна медицина». Клінічна ветеринарна токсикологія – наука, що вивчає патологічні стани (захворювання), що виникають у результаті токсичної дії хімічних речовин на організм тварин. Вона займається розробкою найбільш ефективних способів і систем лікування тварин за надгострих та гострих, рідше хронічних форм отруєнь.

Метою викладання навчальної дисципліни «Клінічна ветеринарна токсикологія» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря ветеринарної медицини в галузі ветеринарної медицини, сфера застосування яких передбачена визначеним переліком синдромів та симптомів хвороб, станів організму, що потребують особливої тактики надання допомоги хворій тварині; лабораторних та інструментальних досліджень, спеціальних маніпуляцій; здатність вирішувати практичні проблеми експертної оцінки під час проведення судово-токсикологічного дослідження.

Завдання клінічної ветеринарної токсикології зводиться до посилення освітньої траєкторії підготовки лікаря ветеринарної медицини як клініциста-токсиколога.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Здатність здійснювати маркетинг і менеджмент ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

ПРН 16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.

ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

ПРН 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюва ння
1 семестр				
Модуль 1				
Тема1 Шляхи надходження отруйних речовин в організм тварин. Клінічна діагностика гострих форм отруєнь тварин. Гострі форми отруєнь тварин хімічними речовинами,	2/2	Знати. Шляхи надходження отруйних речовин в організм; клінічні ознаки за гострих форм отруєнь. Антидотні засоби та правила їх застосування у разі отруєнь; методи штучної	Здача лабораторної чи практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	

рослинними отрутами та їх клінічна діагностика.		детоксикації організму. Вміти.	Виконання індивідуальних завдань	
Тема 2. Основні принципи лікування тварин у разі отруєнь. Методи посилення природної детоксикації. Методи штучної детоксикації. Заходи профілактики отруєнь тварин. Правила транспортування, зберігання, обліку та застосування пестицидів.	2/1	Здійснювати клінічну діагностику гострих форм отруєнь; застосовувати методи посилення природної детоксикації організму. Застосовувати антидотні засоби та засоби патогенетичної і симптоматичної терапії.		
Тема 3. Антидоти та антидотна терапія. Антагонізм, як основа механізму дії антидотів. Запобігання всмоктуванню отруту з травного каналу в кров. Інактивація отруйних речовин у травному каналі. Методи виведення отруту з організму після їх всмоктування в кров.	2/2	Розуміти механізм антидотної дії лікарських засобів. різних груп. особливості хімічної зброї та її дію на організм тварин і людини.		
Тема 4. Класифікація та характеристика гіпоксій. Профілактика гіпоксичного стану та лікування тварин за гіпоксій, спричинених отрутами. Антидотна терапія за гострих отруєнь лікарськими засобами та хімічними речовинами. Фармакологічна характеристика антидотних засобів.	2/2			

		<p>Розуміти патогенез отруєння речовинами різної будови.</p> <p>Знати особливості хімічної зброї та її дію на організм тварин і людини; закономірності біотрансформації різних отрут в організмі тварин та засоби посилення або послаблення цього процесу.</p> <p>Використовувати методи та засоби зниження негативного впливу токсичних речовин на організм тварин залежно від шляху їх надходження.</p> <p>Вміти обґрунтовувати призначення антидотних засобів, засобів патогенетичної та симптоматичної терапії.</p>		
Модуль 2				
<p>Тема 5. Фактори, причини та патогенез отруєння тварин антикоагулянтами непрямої дії (зоокумарин, бродифакум, флорумафен) та родентицидами з д. р. холекальциферол; лікарськими засобами (протитуберкульозними засобами - ізоніазидом, фтивазидом, парацетамолом, амітразом, антибіотиками з групи авермектинів</p>	2/2			

<p>Тема 6. Фактори, причини та патогенез отруєння дрібних домашніх тварин етиленгліколем (антифриз, гальмівна рідина, розчинники іржі, омивачі скла тощо); ксилітолом (жувальна гумка, льодяники без цукру, зубна паста та ін.), шоколадом (теобромін, кофеїн), вапном.</p>	2/1			
<p>Тема 7. Завдання військової ветеринарної токсикології. Бойові властивості хімічної зброї. Класифікація отруйних речовин і хімічних засобів знищення рослин. Властивості, механізм токсичної дії речовин нервово-паралітичної дії. Властивості, механізм токсичної дії речовин загальнотоксичної дії.</p>	2/2			
<p>Тема 8. Властивості та патогенез ураження речовинами шкірно-наривної дії. Властивості, механізм токсичної дії та патогенез уражень речовинами задушливої, подразнюючої, слезоточивої та психохімічної дії. Променева хвороба тварин.</p>	2/2			
Всього за 1 семестр				70
Залік	16/14			30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Клінічна ветеринарна токсикологія: Навчальний посібник. Духницький В.Б. – Київ: НУБіП України, 2024. – 216 с.
2. Ветеринарна токсикологія, 2 – ге видання доповнене і перероблене /Куцан О.Т., Духницький В.Б., Бойко Г.В., Іщенко В.Д. Київ : НУБіП України, 2022. – 412 с.
3. Військова ветеринарна радіобіологія і токсикологія. / І.М. Гудков, В.Б. Духницький, А.М. Радченко. К. : Аграр Медіа Груп, 2014. – 497 с.
4. Ветеринарна фармакологія /Хмельницький Г.О., Духницький В.Б. Київ, Друк “ЦП “Компринт” 2017. – 570 с.
5. Дядченко В. В. Бойові токсичні хімічні речовини: підручник у 3 т. Т. 1. Хімічна зброя / В. В. Дядченко, С. Ю. Петрухін, О. І. Новіков. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 532 с.
6. Скакун М.П. Невідкладна допомога при гострих отруєннях: навчальний посібник. – Тернопіль: ТМДУ, 2005 – 244 с.
7. Електронний навчальний курс: Ветеринарна токсикологія (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=16>)
8. Бібліотека ЕКОГІНТОКС http://www.medved.kiev.ua/publ/publ_ua.htm
9. Журнал «Гострі та невідкладні стани у практиці лікаря» <https://urgent.com.ua>